

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu **Etnografia Polski**
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu **05-EPL-23-Etn**
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny) **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów **etnologia**
5. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie) **I stopień**
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny) **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje) **2 rok**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW) **30 h W**
9. Liczba punktów ECTS **3**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia **dr hab. Prof. UAM Anna Weronika Brzezińska**
11. Język wykładowy **polski**
12. Moduł zajęć / przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / **nie**)

*proszę podkreślić koordynatora przedmiotu

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu
 - przekazanie wiedzy z zakresów: przyczyn zróżnicowania regionalnego Polski, tradycyjnej kultury ludowej i jej przemian, warunków kształtowania się krajobrazu kulturowego polskiej wsi oraz poszczególnych działów etnografii dot. kultury materialnej, społecznej i duchowej
 - przygotowanie do krytycznej analizy wybranych zjawisk kulturowych oraz przyczyn zróżnicowania regionalnego Polski w kontekście współczesnych ruchów regionalnych i polityki regionalnej
 - rozwinięcie umiejętności opisywania i interpretowania wybranych zjawisk kulturowych
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)
 - Brak wymagań
3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia (EK) dla kierunku studiów

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EPL_01	Zna podstawowe terminy i pojęcia związane z etnografią Polski	E_W02, E_W03, E_U04
EPL_02	Orientuje się w determinantach kształtujących wybrane dziedziny tradycyjnej kultury ludowej w Polsce	E_W04, E_W09, E_K05
EPL_03	Prawidłowo wskazuje na mapie fizycznej Polski podstawowe regiony etnograficzne i je charakteryzuje	E_U01, E_U03, E_K07, E_K10
EPL_04	Wskazuje na źródła wiedzy z zakresu kształtowania się tradycyjnej kultury ludowej w Polsce w układzie regionalnym i potrafi z nich korzystać	E_U01, E_U02

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK dla modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbol/symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu
Metody rejestrowania różnorodności kulturowej (źródła do badań etnograficznych, metoda historyczno-geograficzna, monografia etnograficzna, metoda	EPL_01 EPL_04

etnokartograficzna, Polski Atlas Etnograficzny)	
Kształtowanie krajobrazu kulturowego (krajobraz naturalny a krajobraz kulturowy, region etnograficzny i kryteria jego wyznaczania, historyczne uwarunkowania przemian krajobrazu kulturowego)	EPL _01 EPL _04
Krajobraz kulturowy wsi (etnograficzny podział Polski wg. H. Kołłątaja, Ł. Gołębiowskiego, O. Kolberga, A. Fischera, St. Bystronia, J. Grabowskiego; mniejszość etniczna i narodowa, język regionalny)	EPL _01 EPL _03 EPL _04
Przemiany kultury ludowej (źródła kultury ludowej, determinanty kształtujące kulturę, cechy kultury ludowej, kultura typu ludowego i kultura postludowa)	EPL _01
Prawa osadnicze i systemy własności ziemi (układy pól, typy wsi)	EPL _02 EPL _04
Formy aktywności gospodarczej (gospodarka przyswajająca, rolnictwo, pasterstwo, rybołówstwo)	EPL _02 EPL _04
Zajęcia ludności (determinizm geograficzny, rzemiosło, chałupnictwo, rękodzieło)	EPL _02 EPL _04
Wielkopolska z Kujawami (granice etnograficzne regionu, główne nurty badań, instytucje kultury, produkty regionalne, współczesna aktywność kulturalna)	EPL _02 EPL _03 EPL _04
Pomorze (granice etnograficzne regionu, główne nurty badań, instytucje kultury, produkty regionalne, współczesna aktywność kulturalna)	EPL _02 EPL _03 EPL _04
Mazowsze (granice etnograficzne regionu, główne nurty badań, instytucje kultury, produkty regionalne, współczesna aktywność kulturalna)	EPL _02 EPL _03 EPL _04
Śląsk (granice etnograficzne regionu, główne nurty badań, instytucje kultury, produkty regionalne, współczesna aktywność kulturalna)	EPL _02 EPL _03 EPL _04
Małopolska (granice etnograficzne regionu, główne nurty badań, instytucje kultury, produkty regionalne, współczesna aktywność kulturalna)	EPL _02 EPL _03 EPL _04
Podlasie, Lubelszczyzna, Podkarpacie (granice etnograficzne regionu, główne nurty badań, instytucje kultury, produkty regionalne, współczesna aktywność kulturalna)	EPL _02 EPL _03 EPL _04
Ziemie Zachodnie i Północne (granice etnograficzne regionów, główne nurty badań, instytucje kultury, produkty regionalne, współczesna aktywność kulturalna)	EPL _02 EPL _03 EPL _04
Współczesne regiony a regionalizm (tradycja i dziedzictwo kulturowe, ruch regionalny, polityka regionalna)	EPL _01 EPL _03 EPL _04

5. Zalecana literatura:

- Antyborzec E. (2015). *Monografie regionalne Oskara Kolberga. Założenia i realizacja*. Poznań: Instytut im. Oskara Kolberga, rozdział 4, s. 165-240.
- Berendt E. (2014). *Ale dom płynie...region wymyślony – historie prawdziwe*. W: B. Fatyga, R. Michalski (red.), *Kultura ludowa – teorie, praktyki, polityki*. Warszawa: ISNS, s. 189-222 [dostęp on-line: http://ozkultura.pl/files/kultura_ludowa.pdf]
- Bohdanowicz J. (1987). *Regiony etnograficzne Polski w świetle wyników badań PAE*, „Etnografia Polska” t. 31, z. 2, s. 161-191. [dostęp: <http://cyfrowaetnografia.pl>]
- Bohdanowicz J. (1993). *Polski Atlas Etnograficzny – wykładnia zadań i metod pracy*, w: J. Bohdanowicz, Z. Kłodnicki, *Rolnictwo i hodowla, Komentarze do Polskiego Atlasu Etnograficznego*, t. 1, Wrocław: Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, s. 7-49
- Braun K. (1999). *Oblicze etnograficzne współczesnego województwa mazowieckiego*, „Rocznik mazowiecki”, t. 11, s. 39-55.
- Brencz, A. (1996). *Wielkopolska jako region etnograficzny*. Poznań: UAM.
- Brencz, A. (1996). *Wielkopolska jako region etnograficzny*. Poznań: UAM.
- Brzezińska A. W. (2009). *Kultura regionu – tradycja czy kreacja?*, w: *Edukacja kulturowa: przestrzeń-kultura-przekaz*, A. W. Brzezińska, A. Hulewska, J. Słomska, Wrocław: Wyższa

- Szkoła Zarządzania "Edukacja" we Wrocławiu, s. 35-46 [dostęp on-line w Repozytorium AMUR]
- Brzezińska A. W. (2010). *Rola społeczności lokalnej w kreowaniu współczesnej kultury regionalnej*, „Twórczość Ludowa”, r. XXV (69) 2010 nr 1-2, s. 17-21 [dostęp on-line w Repozytorium AMUR]
- Bursza, J. (1958). *Od osady słowiańskiej do wsi współczesnej*. Wrocław: Ossolineum [dostęp on-line w Cyfrowym Archiwum im. Józefa Burszty]
- Bursza, J. (1958). *Od osady słowiańskiej do wsi współczesnej*. Wrocław: Ossolineum [dostęp on-line w Cyfrowym Archiwum im. Józefa Burszty]
- Burszta J. (1967). Region i regionalne monografie etnograficzne. „Lud”, t. 51, s. 599-614 [dostęp: <http://cyfrowaetnografia.pl>]
- Burszta, J. (1985). *Chłopskie źródła kultury*. Warszawa: Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza [dostęp on-line w Cyfrowym Archiwum im. Józefa Burszty]
- Bystroń, J. St. (1947). *Etnografia Polski*. Warszawa: Czytelnik.
- Bystroń, J. St. (1947). *Etnografia Polski*. Warszawa: Czytelnik.
- Dyskusja wokół pojęcia „kultura ludowa”* (1991), „Lud”, t. 4, s. 175 – 213.
- Etnografia Lubelszczyzny: <http://teatrnn.pl/leksykon/artykuly/etnografia-lubelszczyzny-region-lubelski-i-jego-granice/>
- Etnograficzna mapa Podkarpacia: <http://pld-wsch.blogspot.com/2015/04/etnograficzna-mapa-podkarpacia-niedawno.html>
- Fatyga B. (2014). *Kultura ludowa: z ludem czy bez ludu*. W: B. Fatyga, R. Michalski (red.), *Kultura ludowa – teorie, praktyki, polityki*. Warszawa: ISNS, s. 173-188 [dostęp on-line: http://ozkultura.pl/files/kultura_ludowa.pdf]
- Fischer, A. (1932). *Lud polski*. Podręcznik etnografii Polski. Warszawa: Ossolineum [dostęp on-line w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej]
- Gołębiowski Ł. (1830). *Lud polski, jego zwyczaje i zabobony*. Warszawa [dostęp on-line w Federacji Bibliotek Cyfrowych]
- Gomolec L. (1964). *Wielkopolskie grupy regionalne i lokalne nazwy ludności wiejskiej*. w: J. Burszta (red.), *Kultura ludowa Wielkopolski*, t. 2, Poznań: Wydawnictwo Poznańskie, s. 11-52.
- Jasiewicz, Z. (1972). *Rodzina wiejska na Ziemiach Zachodnich i Północnych jako przedmiot badań etnograficznych*, „Lud”, t. 56, s. 34-55.
- Kłodnicki Z. (2001). *Polski Atlas Etnograficzny – historia, stan obecny i perspektywy*. „Lud”. t. 85 , s. 239-275 [dostęp: <http://cyfrowaetnografia.pl>]
- Małopolska: <http://www.mcksokol.pl/410,1177,ETNOGRAFIA.htm>
- Nasze Kujawsko-pomorskie: <http://www.nasze.kujawsko-pomorskie.pl/>
- Nawosz W. (1976). *Zajęcia rolnicze i hodowlane*. W: Biernacka M., Kopczyńska-Jaworska B., Kutrzeba-Pojnarowa, Paprocka A. (red.) (1976). *Etnografia Polski. Przemiany kultury ludowej*. Wrocław: Ossolineum, s. 185-245.
- Paprocka W. (1976), *Przemysł domowy, rzemiosło i chałupnictwo*. W: Biernacka M., Kopczyńska-Jaworska B., Kutrzeba-Pojnarowa, Paprocka A. (red.), *Etnografia Polski. Przemiany kultury ludowej*. Wrocław: Ossolineum, s. 246-277.
- Podlaski Portal: <http://www.zielonewrota.pl/index.php?art=3310&p=50&k=8>
- Skanseny.net: <http://skanseny.net/lista-skansenow>
- USTAWA z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym
- Zaborski B. (1927), *O kształtach wsi w Polsce i ich rozmieszczeniu*. Kraków: PAU [publikacja dostępna on-line w Bibliotece Cyfrowej UMCS]
- Zróżnicowanie etnograficzne obecnego województwa śląskiego* [dostęp on-line na stronie <http://www.scdk.pl/new/>]
6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.: **strona autorska: <http://zajecia-zajecia.blogspot.com/>**

Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	✓
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu					
	EPL _01	EPL _02	EPL _03	EPL _04		
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny	✓	✓	✓	✓		
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne	✓	✓	✓	✓		
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						

...						
-----	--	--	--	--	--	--

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30 h
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	15 h
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15 h
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60 h
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):

dobry plus (+db; 4,5):

dobry (db; 4,0):

dostateczny plus (+dst; 3,5):

dostateczny (dst; 3,0):

niedostateczny (ndst; 2,0):